

УДК 725.381:711.4

к.арх., доцент Кисіль С.С.,
skysil86@gmail.com, ORCID: 0000-0002-1973-6152,
Київський національний університет технологій та дизайну

ПЕРСПЕКТИВНІ ТИПИ БАГАТОПОВЕРХОВИХ АВТОСТОЯНОК У НАЙКРУПНІШИХ МІСТАХ

Розглянуті перспективні типи багатопверхових автостоянок, розміщені у різних функціональних зонах найкрупніших міст, що визначає розширення набору додаткових послуг у них та обумовлює доцільність їх диференціації за призначенням – з та без: автосервісу, приміщень адміністративно-побутового, громадського призначення, тощо.

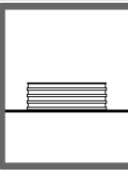
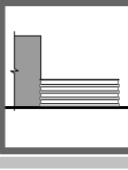
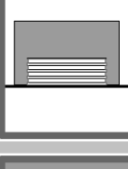

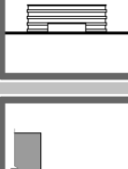

Ключові слова: багатопверхова автостоянка, найкрупніше місто, приміщення адміністративно-побутового, виробничого, громадського призначення.

Постановка проблеми. Зростання кількості багатопверхових автостоянок (далі – БА), покращення рівня автосервісу і розширення набору додаткових послуг обумовлює доцільність їх диференціації за призначенням. До БА різного призначення пред'являють різні вимоги щодо розміщення у структурі міста, планування, наявності приміщень виробничого, адміністративно-побутового та громадського призначення.

Аналіз соціально-економічних і містобудівних факторів дає змогу виявити наступні типи БА, які можна рекомендувати для розвитку в Україні. Це такі типи, як: *паркінги, перехоплюючі паркінги, гаражі-стоянки, гаражі і гаражні комплекси* (рис. 1.1). Для кожного типу БА характерні певні ознаки. Вони різняться за розміщенням у структурі міста, за місткістю, тривалістю зберігання автомобілів, рівнем автосервісу і наявністю додаткових функцій. Наявність автосервісу і додаткових функцій впливає на формування складу приміщень багатопверхових автостоянок та на особливості їх зонування [1].

У свою чергу, за рівнем обслуговування БА доцільно поділити на: *місцево-локалізовані (приоб'єктні, кооперовані)*, розташовані у виробничій, житловій, рекреаційній зонах міста та – *розвантажувально-перехоплюючі*, розміщені в зоні зовнішнього транспорту – у транспортно-пересадкових вузлах, на в'їзді у місто, тощо.

Розглянемо кожний тип БА окремо. Їх класифікація за тривалістю зберігання і рівнем автосервісу, залежить від розміщення у певній зоні міста.

ТИП БАГАТОПОВЕРХОВОЇ АВТОСТОЯНКИ		МІСТКІСТЬ (машино-місць)	ТРИВАЛІСТЬ ЗБЕРІГАННЯ	ПРИЙОМИ РОЗМІЩЕННЯ (ЗОНИ МІСТА)
МІСЦЕВО-ЛОКАЛІЗОВАНІ	 1. ПАРКІНГ (ОКРЕМО РОЗМІЩЕНИЙ) *	50 - 800	ТИМЧАСОВЕ ПОСТІЙНЕ	СЕЛЬБИЩНА: загальноміський центр те-рія житлової, громадської забудови ЛАНДШАФТНО- РЕКРЕАЦІЙНА: те-рія закладів відпочинку ВИРОБНИЧА: комунально- складська
	 2. ПАРКІНГ (ПРИБУДОВАНИЙ) *	100 - 500		
	 3. ПАРКІНГ (ВБУДОВАНИЙ) *	50 - 300		
	 4. ГАРАЖ-СТОЯНКА **	100 - 800	ПОСТІЙНЕ	СЕЛЬБИЩНА: громадської забудови ВИРОБНИЧА: комунально- складська виробнича зовнішнього транспорту
	 5. ГАРАЖ **	100 - 800	ТИМЧАСОВЕ ПОСТІЙНЕ	
	 6. ГАРАЖНИЙ КОМПЛЕКС **	100 - 1200		
РОЗВАНТАЖУВАЛЬНО-ПЕРЕХОПЛЮЮЧІ	 7. ПЕРЕХОПЛЮЮЧИЙ ПАРКІНГ (ОКРЕМО РОЗМІЩЕНИЙ) *	100 - 1200	ТИМЧАСОВЕ	СЕЛЬБИЩНА: територія житлової забудови ВИРОБНИЧА: комунал.-складська виробнича
	 8. ПЕРЕХОПЛЮЮЧИЙ ПАРКІНГ (ПРИБУДОВАНИЙ) *	100 - 800		ВИРОБНИЧА:
	 9. ПЕРЕХОПЛЮЮЧИЙ ПАРКІНГ (ВБУДОВАНИЙ) *	100 - 1200		комунально- складська виробнича

* - монофункціональні (без автосервісу) ** - багатфункціональні (з автосервісом)

Рис. 1. Пропозиції щодо номенклатури типів багатоповерхових автостоянок у найкрупніших містах

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання удосконалення містобудівної політики щодо організації розміщення БА у структурі міст розкриті у роботах дослідників близького зарубіжжя: Голубєва Г.Є., Лисогорського О.О., Семенової О.С., Черепанова В.А. [2, 3].

Розширені містобудівні прийоми і методи розміщення БА у роботах вітчизняних дослідників: Рейцена Є.О., Старинкевича А.К., Авдеєвої Н.Ю., Гнатюк Т.М., Стародуб І.В., Стельмаха О.В. та ін. [4, 5].

Метою статті є визначення перспективних типів багатоповерхових автостоянок, розміщених у різних функціональних зонах найкрупніших містах.

Виклад основного матеріалу. У сельбищній, рекреаційній зоні розміщують БА без автосервісу, або лише з діагностуванням, миттям автомобілів. У цих зонах розташовують БА тимчасового або постійного зберігання без автосервісу, манежного планування – *паркінги* або ж постійного зберігання з боксовим плануванням – *гаражі-стоянки*.

Кожна БА, незалежно від типологічної характеристики і рівня автосервісу обов'язково має зони: в'їзду і виїзду, зберігання автомобілів, комунікаційного, інженерно-технічного забезпечення та адміністративно-побутової. Усі інші послуги, які можуть бути організованими у БА є додатковими. На перелік додаткових функцій у БА впливає типологія, а прийнятий рівень автосервісу має безпосередній вплив на їх кількість.

У *гаражних комплексах* забезпечується повний цикл автообслуговування і ремонтних робіт. Група приміщень зони *щоденного обслуговування* може бути представлена постами: контролю технічного стану автомобілів, миття, насосною, коморами і кімнатою операторів. Група приміщень технічного огляду постами: діагностики, ТО і ПР. Поверховість *гаражних комплексів* варіюється від 2 до 9, а місткість – 100 - 1200 машино-місць.

Паркінги і *гаражі-стоянки* необхідно обмежувати декількома додатковими функціями не пов'язаними з автосервісом, а лише з обслуговуванням відвідувачів. Наприклад, підприємствами харчування, побутового обслуговування чи торгівлі. Таким чином, ці функції будуть представлені двома або трьома приміщеннями. *Паркінги* (рис. 1) слід розміщувати у всіх без виключення зонах міста, у тому числі на ділянках, наближених до центру. Наприклад, за історичними фасадами будинків або прибудовано-вбудованими до адміністративних, торгівельних закладів, якщо вони не представляють історичної цінності.

Універсальність *паркінгу* забезпечується відсутністю або обмеженістю автообслуговуючих послуг. Їх поверховість варіюється від 2 до 9, а місткість – 50-1200 машино-місць у залежності від території розміщення. Тривалість зберігання автомобілів може бути як постійною – у паркінгах розміщених

поряд з житлом або у виробничій зоні, так і тимчасовою – у приоб'єктних паркінгах, вбудованих, прибудованих до будівель іншого функціонального призначення, розміщених у центральних районах найкрупніших міст.

Перехоплюючі паркінги слід розміщувати (рис. 1.1) у зоні зовнішнього транспорту, у тому числі – транспортно-пересадкових вузлах. Подібні стоянки, окрім тимчасового зберігання автомобілів мають надавати ряд додаткових послуг, а саме: послуги харчування, відпочинку, торгівлі та побутового обслуговування. Поверховість окремо розміщених перехоплюючих паркінгів становить 2 – 9, а місткість – 100 – 1200 машино-місць у залежності від функціонального призначення території розміщення [5].

Для більшої зручності своїх клієнтів, які приїжджають у відрядження на кілька днів, *перехоплюючі паркінги*, особливо при вокзалах та аеропортах можуть включати в себе готель, який обмежується житловою і примально-вестибюльною групою. Місткість таких готелів залежить від величини *перехоплюючого паркінгу* та його наявних потреб у готельних місцях.

Таким чином, *паркінги, перехоплюючі паркінги* можуть бути окремо розміщеними чи вбудованими, прибудованими до цивільних, промислових будинків і споруд (рис. 1.1). Розповсюдження отримує прибудовування автоматизованих паркінгів до цивільних будинків і промислових споруд. Доцільна поверховість прибудованих паркінгів – 4 - 6 поверхів, місткістю – 100 - 500 машино-місць. А вбудованих – 2 - 3 поверхів, місткістю – 50 - 300 машино-місць. У свою чергу місткість перехоплюючих прибудованих і вбудованих паркінгів варіюється від 100 до 800 машино-місць.

Гараж-стоянка (рис. 1.1), як і паркінг має нерозвинений чи повністю відсутній автосервіс. Як правило, це – діагностування, миття автомобілів, тощо. Головною функцією БА даного типу є постійне зберігання автомобілів. Як правило, гаражі-стоянки розміщують у пішохідній доступності до житлової забудови, на складських територіях у тому числі. Поверховість даного типу споруди БА визначається 3 – 5 поверхів, місткість 100 – 800 машино-місць.

Функцією *гаражів*, окрім тимчасового чи постійного зберігання автомобілів є надання основного циклу автосервісних робіт. А саме: діагностування, технічне обслуговування, поточний ремонт, миття, тощо. Вони розміщуються, як правило, у виробничій зоні., поверховістю від 3 до 5 та місткістю – від 100 до 800 машино-місць (рис. 1.1).

Повний спектр автообслуговуючих і ремонтних робіт надається у *гаражних комплексах* (рис. 1.1). Такі БА пропонують: миття, техогляд, поточний ремонт і повний спектр ремонтних робіт, таких як – розбирально-збиральні, агрегатні, механічні і т. п. А також: додаткові послуги – магазини продажу автозапчастин, різноманітні підприємства харчування, тощо.

Висновки. Таким чином, у роботі визначено, що формування типів багатопверхових автостоянок базується на аналізі їх розміщенні у структурі міста, а також – функціональної і конструктивно-планувальної організації. Головним завданням у цьому напрямку є максимальне зниження матеріаломісткості і вартості життєвого циклу споруд, з підвищенням місткості машино-місць на виділеній ділянці забудови.

На основі проведених досліджень встановлено, що у сельбищній і у ландшафтно-рекреаційній зонах слід розміщувати *паркінги*, а на території житлової забудови – ще й *гаражі-стоянки*. У виробничій зоні доцільно розташовувати *гаражі*, *гаражні комплекси* та *гаражі-стоянки*, а на ділянках зовнішнього транспорту – *перехоплюючі паркінги*.

Література:

1. Commercial Vehicle Parking. T. Maze. Center for Transportation Research and Education. 1999. – 35 p.
2. Голубев Г.Е. Тенденции развития системы автомобильных стоянок и гаражей легковых автомобилей. – Москва: «Тимр», 1997. – 78 с.
3. Семенова О.С. Формирование системы хранения индивидуального автотранспорта в микрорайонах крупных городов на примере Москвы: автореф. дис. ... канд. арх.: спец. 18.00.04 / О.С. Семенова. – Москва: МГСУ, 2004. – 21 с.
4. Рейцен Е.А., Кучеренко Н.Н. Инновации при проектировании и строительстве объектов инженерно-транспортной инфраструктуры // Містобудування та територ. планування: Наук.-техн. збірн. Вип. 37. – Київ, КНУБА, 2010. - С. 444 – 450.
5. Данилина Н. В. Научно-методические основы формирования системы перехватывающих стоянок в крупнейших городах (на примере города Москвы): дис... канд. техн. наук. - Москва: МГСУ, 2012. – 187 с.

к.арх., доцент Кисиль С.С.,
Киевский национальный университета технологий и дизайна.

ПЕРСПЕКТИВНЫЕ ТИПЫ МНОГОЭТАЖНЫХ АВТОСТОЯНОК В КРУПНЫЙ ГОРОД.

Текст аннотации. В статье рассмотрены перспективные типы многоэтажных автостоянок, расположенные в разных функциональных зонах крупнейших городов Украины. Данный аспект определяет расширение набора дополнительных услуг в указанном типе сооружения и обуславливает целесообразность их дифференциации по назначению – с и без: автосервиса, помещениями административно-бытового, общественного назначения.

Ключевые слова: многоэтажная автостоянка, крупнейший город, помещения административно-бытового, производственного, общественного назначения.

PhD arch., associate professor Kysil S.S.,
Kyiv National University of Technologies and Design.

PERSPECTIVE TYPES OF MULTISTORY PARKING GARAGES IN THE LARGEST CITIES.

The article describes prospective types of multistory parking garages, which are located in different functional zones of Ukrainian largest cities. These properties determine the expansion of the set of additional services in this type of buildings and determine the expediency of their differentiation according to their purpose: with or without car service, administrative or public premises, etc.

There are specific features for each kind of multi-storey parking garage. Besides placement within the city structure, they differ by: capacity, duration of car storage, quality level of car service, and the availability of extra services. The presence of the car service and extra services affects the formation of the composition of premises of the multi-storey parking garages and the features of their zoning.

The research determines that formation of different types of the multistory parking garages is affected by their placement in various areas of the city. The functional, constructive and planning organization of the multistory parking garages also are influencing factors.

The analysis of socio-economic and town-planning factors enables us to identify two types of multi-storey parking garages. The first kind of multi-storey parking garages is the one without a car-care center and they should be placed in the residential area; the second kind of multi-storey parking garages is the one with car-care center and they should be placed in the industrial area.

On the basis of researches conducted it was established that in the residential area and in the recreational zones it is necessary to place the multistory parking garages without a car service center, or only with diagnostics and car wash. In the industrial zone, on the warehousing and production areas it is advantageous to place the multistory parking garages with car service centers, where a full cycle of maintenance and repair works is carried out.

But in the areas of external transport hubs and transport-transfer hubs it is necessary to place the multistory parking garage with connections to public transport (park-and-ride). For the convenience of customers who arrive on a business trip for a few days, the multistory parking garage with connections to public transport, especially at train stations and airports, may include a hotel that is restricted to a residential and reception-lobby group.

Key words: multistory parking garage, the largest city, administrative, household, industrial, public premises.